

МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ЕЛЕКТИВНИХ КУРСІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ

Концепція модернізації сучасної української освіти, як можна наразі спостерігати в українській школі, спрямована на реформування освітнього процесу, що передбачає введення профільного (вибіркового) навчання на старшому етапі школи. Метою профільного навчання є створення умов для освіти старшокласників з урахуванням їхніх схильностей і здібностей для їхнього подальшого навчання відповідно до профільних інтересів. На нашу думку, такий підхід із поглибленням вивчення окремих предметів у профільній школі дає додатковий імпульс здобувачам освіти, розширює межі пізнання та вибудовує більш конструктивну, фундаментальну базу освітнього процесу. Таке додаткове навчання має назву елективні курси.

Ключові слова: елективні курси, курси за вибором, профільне навчання, здобувачі освіти.

The concept of modernization of modern Ukrainian education, as can currently be observed in Ukrainian schools, is aimed at reforming the educational process, which involves the introduction of specialized (selective) education at the senior stage of school. The purpose of specialized training is to create conditions for the education of high school students taking into account their inclinations and abilities for their further training in accordance with specialized interests. In our opinion, such an approach with deepening the study of individual subjects in a specialized school gives additional impetus to those seeking education, expands the boundaries of knowledge and builds a more constructive, fundamental basis of the educational process. Such additional training is called elective courses.

Key words: elective courses, optional courses, professional training, education seekers.

Елективні курси (курси за вибором) — це обов'язкові курси, що входять до профілю навчання і мають мету поглибити та посилити рівень підготовки здобувачів освіти з певного, визначеного ними, предмета, тобто виступають у ролі каталізатора при процесі набуття знань [1, с. 110].

Сучасне профільне навчання, як видно із суджень відомих науковців — педагогів (І. Волощука, Л. Загайкевича, Г. Левченко), теоретиків та методологів, можливе за умови обґрунтування теоретичних і прикладних основ профільного напрямку, адже тільки професійний елективний курс, наприклад філологічного напрямку, дасть здобувачам освіти додатковий, необхідний обсяг знань, спрямує їх на реалізацію у повному обсязі ґрунтовних намірів щодо наукових або професійних планів. Як можна бачити з практики сучасних успішних закладів вищої освіти, це допомагає їм підвищити ефективність реалізації освітньої програми, збільшує рівень підготовки здобувачів освіти профільної школи та сприяє їх подальшому успішному професійному самовизначенню.

На сьогодні, як можна аналізувати з наукових праць викладачів профільної школи, там сформувалася стійка думка про необхідність додаткової, спеціалізованої підготовки старшокласників для проходження вступних випробувань і подальшого здобуття вищої освіти.

На наш погляд, більшість здобувачів освіти теж переконана, що нинішня загальна освіта не дає повних можливостей для успішного навчання у закладах вищої освіти й побудови подальшої професійної кар'єри.

До речі, аналіз закордонного досвіду показує, що загальна освіта на старшому етапі у всіх розвинених країнах є профільною. Заняття в старших класах часто проходять згідно з індивідуальним планом і спрямовані на виявлення в повному обсязі творчого та наукового потенціалу учнів.

Отже, для того, щоб здобувачі освіти поглиблено освоювали потрібні їм предмети і так само успішно складали іспити до закладів вищої освіти та не мали великих труднощів під час навчання в ньому, конче необхідний перехід на профільне навчання, як бачимо, має актуальний характер.

Сучасні перетворення, які відбуваються в загальноосвітній школі, висунули на перший план проблему пошуку шляхів професійного самовизначення старшокласників.

Профільне навчання – це система спеціалізованої підготовки в старших класах загальноосвітньої школи, орієнтована на індивідуалізацію навчання й соціалізацію тих, хто навчається, у тому числі з урахуванням реальних потреб ринку праці [3, с. 450].

Елективні курси обов'язкові для вивчення, але спрямованість їх учень обирає самостійно. Вони не повинні повторювати програму базової середньої освіти або так званих профільних курсів. Схема навчання на елективних курсах досить проста. Учитель пропонує учням вибрати кілька предметів, після чого діти одержують необхідний багаж знань із напрямів, які їм цікаві [2, с. 213].

Елективні курси передбачають вивчення старшокласниками тем, що їх цікавлять, або розділів науки на якісно іншому рівні. Надається більше уваги лабораторно-практичним і творчим роботам, проєктній і дослідницькій діяльності учнів, що вимагають іншої організації навчального процесу [4, с. 22].

Вимоги до елективних курсів:

- короткотривалість;
- відповідність віковим особливостям учнів;
- науковість змісту;
- практична спрямованість;
- можливість застосування інтерактивних методів навчання;
- формування дослідницьких умінь;
- зв'язок зі шкільною програмою [3, с. 457].

Список використаних джерел

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Київ : Академвидав, 2004. 352 с.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.
3. Енциклопедія освіти / голов. ред. В. Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
4. Даниленко Л. І. Методичні проблеми викладання курсів за вибором у профільній школі. *Педагогічний вісник*. 2013. № 4. С. 22–24.